

Милица С. Божих Синчук*

(Институт за српски језик САНУ, Београд)

АНГЛИЦИЗМИ У РОМАНУ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ НЕЋУ ДА МИСЛИМ НА ПРАГ СОЊЕ ЋИРИЋ **

Новоречје, 2023, бр. 9.

У раду се разматрају англицизми (адаптиране речи из енглеског језика) и англишизми (неприлагођене енглеске речи систему српског језика) у савременом, популарном роману за децу и младе *Нећу да мислим на Праг*, ауторке Соње Ћирић. Овај нарочити лексички слој испитан је са становишта осавремењеног приступа енглеско–српском лексичком позајмљивању (Прћић 2022), при чему су коришћени системски подаци из *Српског речника новијих англицизама* (СРНА 2021). Истраживање иде ка закључку да су позајмљенице и стране речи део модерног књижевног израза и да представљају генерацијски маркер језика младих.

Кључне речи: англицизми, англишизми, књижевност за децу и младе, српски језик.

1. Уводна разматрања

Предмет овог истраживања су англицизми у књижевности за децу и младе, као елемент модерног књижевног израза. Проучавање англицизама у оквиру неолошких истраживања је очекивано јер је познато да је велики број нових речи пореклом из енглеског језика (в. Иваниш и др. 2022: 102). Циљ рада је да се испита употреба англицизама и англишизама, а разматраће се и разлози за коришћење баш тог лексичког слоја.

* ORCID: 0000-0001-9662-1968. milica.sincuk@isj.sanu.ac.rs

** Писање овог рада финансирало је Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије према Уговору број 451-03-47/2023-01, који је потписан са Институтом за српски језик САНУ.

2. 1. Утицај енглеског језика на српски језик и англицизми

У времену *англобализације* (Прћић и др. 2021: 10) и у периоду доминације утицаја енглеског језика и на српски језик, разумљиво је зашто се англицизми и *англобализми* (Ајдачић 2020: 30) јављају и у језику књижевности. О статусу енглеског језика као додатог језика, као одомаћеног страног језика којим се допуњава комуникација на матерњем језику писао је Т. Прћић: „to је функција *dopunskog jezika u maternjem jeziku*, pošto se engleski koristi za *dopunjavanje komunikativnih potreba neke jezičke zajednice*, tako što *popunjava stvarne i pretpostavljene leksičke i druge praznine u prvom jeziku i doprinosi uobličavanju jednog više ili manje zaokruženog komunikacionog resursa, koji sačinjava prvi jezik obogaćen odabranim elementima engleskog jezika*“ (Прћић 2022: 389). Утицај енглеског језика са непожељним елементима на српски назива се *англосрпским*: „*varijetet je anglosrpski, koristi se u Srbiji i drugim krajevima gde se govori srpski jezik, a čini ga srpski s više ili manje sistemski, odn. više ili manje nasumično ubačenim, nepotrebnim i/ili nepoželjnim elementima engleskog u oblastima pisanja, izgovora, gramatike, semantike i pragmatike, iako daleko najviše na planu leksike, elementima koji su protivni standardnojezičkoj normi i koji ulaze u upotrebu i sistem srpskog jezika prvenstveno u posredovanoj jednosmernoj komunikaciji manjkavo dvojezičnih ili čak jednojezičnih govornika*“ (Прћић 2022: 390).

Под термином *англицизам* подразумевају се: „*reči i njihovi potencijalni delovi, tj. afiksi, koji su iz engleskog jezika preuzeti u srpski i dostigli bar delimičnu integraciju u njegov sistem, adaptacijom na nivou izgovora, pisanja, oblika i značenja*“ (Прћић 2022: 391). Новији англицизми су речи ушле у српски језик у претходне две деценије, дакле од почетка 21. века (в. Прћић и др. 2021: 11).

Утицају англицизама на српски језик посвећени су бројни радови, студије, научни часописи и сајтови (попут *Новоречја*, *Језикофила*), докторске дисертације, речници (Васић и др. 2018; СРНА 2021; Оташевић и др. 2022). Детаљнија библиографија о проучавањима англицизама у српском језику у оквиру неолошке литературе погледати у Иваниш и др. 2022.

2. 2. Англицизми у (српској) књижевности

Англицизми се највише проучавају у језику медија, језику коришћеним на интернету, друштвеним мрежама и сл. (в. Балишева 2009; Милић 2013).¹ Стране речи улазе у српски језик најчешће из публицистичког сти-

¹ О односу англицизма и руске књижевности скрећемо пажњу на два рада: К. А. Балишева *Англицизми в русском литературном языке рубежа XX–XXI вв.* Ксенија Александрова Балишева испитује утицај енглеског језика на лексички слој руског језика

ла, у разговорни језик, а потом се различитим механизмима стандардизују и доспевају у речнике и друге приручнике. С обзиром на овакав пут којим се стране речи позајмљују, мање је радова који се баве испитивањем овог лексичког слоја у књижевности.

У литератури је примећено да у књижевним делима преовлађују асоцијативни, метафорички и иронични англицизми (Милић 2013, према Аћимовић 2014: 384). Иронична и саркастична компонента значења англицизама у уметничком делу уочена је и у руској литератури (в. Ерешенко и Изјумска 2013). Руски лингвисти долазе до закључка да су англицизми у појединим књижевним делима део прагматичког модела у чијем центру се налази концепт оцене (оцена неке ситуације, неког другог лика и сл.) и да их писац намерно уноси (Ерешенко и Изјумска 2013).

У србистичкој литератури је испитивано преузимање речи из енглеског језика у књижевним делима XX века и уочено је да је то позајмљивање, нарочито оних неадаптираних, често праћено објашњењем значења речи и израза од стране писца (в. Живковић 2017: 613).² Писци XXI века, што уочавамо у истраживању врло упутне стилистичке анализе англицизама у популарним савременим романима, уносе готово неселективно енглеске речи у чему се огледа помодна употреба овог специфичног лексичког слоја (в. Аћимовић 2014: 387). Оваква употреба позајмљеница сматра се негативним утицајем англицизама на језик прималац: „Позајмљенице показују информисаност говорника и већина образованих говорника руског језика сматра их престижнијим и статусним обликом у односу на општеприхваћене руске еквиваленте. Неки англицизми развијају негативну конотацију, што доприноси жаргонизацији и ‘упрошћавању’ руског књижевног језика“ (Балишева 2009: 72).

у медијима и у новијој прози намењеној широкој читалачкој публици. Англоамериканизми, како их назива К. Балишева, ступају у руски језик у три етапе: на првом нивоу англицизми се позајмљују прилагођавајући се фонетском систему руског језика, са значењем које имају у енглеском јер нема синонима у руском. На другом нивоу англицизми се адаптирају на морфолошкој равни. И на трећем нивоу адаптације англицизми развијају стилистичке конотације. Балишева закључује следеће: предуслов за тако широку употребу англицизама јесте американизација културе, начина живота, размишљања и говора савремених Руса. Путем медија речи се шире и у разговорни језик, устаљују се и почињу да их бележе и речници. Позитиван утицај на језик прималац је у томе што се језик богати новом лексиком, а негативан утицај се састоји у томе што је широка употреба англицизама помодна (Балишева 2009: 72).

² Наталија Живковић у својој докторској дисертацији испитује утицај енглеског језика у романима Борислава Пекића и Милоша Црњанског (2017). Махом је у питању писање властитих имена, затим употреба појединих конструкција и на крају појединачних лексема. Испитује утицај енглеског језика у другој половини XX века, а у 21. веку у периоду интензивног утицаја енглеског већ је другачија слика.

3. Аналитички корпус

У књизи *Нећу да мислим на Праг* ауторке Соње Ђирић реч је о девојчици Дарји, ученици седмог разреда, која осваја награду на литерарном конкурс у пут у Праг. Међутим, породица нема довољно новца за такво путовање и Дарја писањем жели сама да заради. Прича је заправо о породици, пријатељству, сложеним околностима који утичу на друштвене одnose једне стасајуће, талентоване девојчице. Роман је објављен у издању Лагуне из Београда 2019. године, и вишеструко је награђиван, између осталог добио је награду Политикиног забавника и Награду Града Ниша за најбољу књигу за децу и младе за 2019. годину. Књига која је коришћена за истраживање је шесто издање објављено 2022. године. Дакле, у питању је штиво које је врло читано, које је писано о тинејџерима и намењено младима, па је зато и репрезентативно за неолошка истраживања. Као контролни речник користили смо *Српски речник новијих англицизама* у којем се налазе, већином, новији англицизми (СРНА 2021). Издвојено је укупно 45 примера англицизама и забележени су у контексту у којем се јављају (у реченици или делу реченице, потврђени бројем странице у књизи).

И У нашој грађи највише је преобликованих англицизама: „Po svom nastanku, te reči i afiksi u srpskom jeziku mogu biti, prvo, preoblikovani, i otuđa ošigledni, anglicizmi“ (Прћић 2022: 391). Према осавремењеном приступу лексичком позајмљивању Т. Прћића разликују се пет нивоа адаптације: фонолошки, морфолошки, графолошки, семантички и стилистички (Прћић 2022: 396).³

³ Фонолошки ниво је први формални ниво адаптације, а фонетско-фонолошка адаптација подразумева процес интеграције англицизама у фонолошки систем српског језика и формирање њиховог фонолошког идентитета, који чини скуп фонема с местом нагласка у саставу конкретног англицизма (Прћић 2022: 396). Разликују се примарна (проста трансфонологизација, приближна трансфонологизација, слободна трансфонологизација) и секундарна фонолошка адаптација (рефонологизација) (в. Прћић 2022: 398–402). Морфолошка, или прецизније морфосинтаксичка, адаптација је други формални ниво адаптације, који наступа после фонолошког и заједно с њим пружа улазну јединицу трећем, графолошком нивоу. То је процес интеграције англицизама у морфолошки систем српског језика и формирање њиховог морфолошког идентитета, који чини скуп морфема у саставу конкретног англицизма (Прћић 2022: 404). Морфолошка адаптација може бити примарна (проста, мешовита и потпуна трансморфологизација) и секундарна (реморфологизација). Графолошка адаптација је трећи формални ниво адаптације и подразумева процес интеграције англицизма у графолошки систем српског језика и формирање њиховог графолошког идентитета (Прћић 2022: 407). Постоје примарна (проста, мешовита и потпуна трансграфологизација) и секундарна (реграфологизација) графолошка адаптација. Семантичка адаптација је први садржински ниво адаптације и подразумева процес интеграције англицизама у лексичкосемантички систем српског језика (Прћић 2022: 409). Примарна семантичка адаптација остварује се

У питању су англицизми адаптирани у систем српског језика на фонетско-фонолошком нивоу простом трансфонологизацијом: *фолдер*, *мејл*, *сајт*, *дисплејспам*, *смс*, а рефонологизацијом, због померања акцента ка почетку речи у складу са правилима дистрибуције акцената у српском језику, реч *компјутер*. У овој групи најбројнији су англицизми из области технолошке терминологије, која је широко распрострањена, а нарочито онај слој речи које се односе на компјутере и мобилне телефоне. Неки од таквих англицизама уносе ново значење у језик прималац, дакле, у српски, па се сматрају донекле оправданим (в. Аћимовић 2014: 385).

1. Тако nekako i ja pišem. Samo što sam ja sama, ja i kompjuter (Ћирић 2022: 107); енгл. *computer* (СРНА 2021: 311).
2. Zažmurila sam. Na tren. Kliknula mišem na folder „Prag“. (Ћирић 2022: 15); енгл. *click* (СРНА 2021: 302).
3. Zažmurila sam. Na tren. Kliknula mišem na folder „Prag“. (Ћирић 2022: 15); енгл. *folder* ‘комјутерски фајл’ (СРНА 2021: 211).
4. Stigao mi je mejil! Od nastavnice Lidije! (Ћирић 2022: 21); енгл. *mail* ‘електронско писмо’ (СРНА 2021: 366).
5. - Dobro, dobro – čuo se nastavnicin glas razuma. – Da vam pročitam mejil (Ћирић 2022: 48)
6. Otvori sajt, brzo (Ћирић 2022: 31); енгл. *site* ‘веб-страница’ (СРНА 2021: 490).
7. Sve to piše na sajtu (Ћирић 2022: 48)
8. Gde bi se izgubile, osim u spamu, pa ne putuju pešice! (Ћирић 2022: 48); енгл. *spam* ‘нежељене поруке’ (СРНА 2021: 532).
9. SMS od Nikole! Pita: „Da li mogu da te pozovem?“ (Ћирић 2022: 65); енгл. *SMS s(hort) m(essage) s(ervice)/ s(hort) m(essaging) s(ervice)* ‘текстуална порука’ (СРНА 2021: 525).
10. SMS, konačno! (Ћирић 2022: 119).
11. Stvar je rešio prodekan, odnosno SMS poruka koju je dobio (Ћирић 2022: 138).
12. Morala [sam] samu sebe da skidam s plafona koliko sam skočila od iznenađenja kad sam na displeju videla njegovo ime. (Ћирић 2022: 65); енгл. *display* ‘екран’ (СРНА 2021: 152).

Следећу групу у издвојеној грађи представљају узвици или дискурсни маркери. У литератури се називају прагматичким англицизмима (Ми-

као проста транссемантизација и проста ретранссемантизација, а секундарна семантичка адаптација подразумева ресемантизацију (Прћић 2022: 410). Стилистичка адаптација је други и последњи ниво садржинске адаптације, а у питању је процес интеграције англицизама у лексичкостилски систем српског језика и формирање њиховог стилистичког идентитета, који чини скуп стилских, експресивних и конотативних обележја асоцијативног значења (Прћић 2022: 411). Примарна стилистичка адаптација се остварује као проста транстилистизација, а секундарна стилистичка адаптација као рестилистизација (Прћић 2022: 412).

шић Илић и Лопичић 2011: 263). У српски језик су ушли простом трансморфологизацијом, што значи су на морфолошком плану више или мање неизмењени (Прћић 2022: 405). У СРНА 2021 у дефиницији ових англицизама стоји квалификатор неформално (неформ.). На стилском плану у књижевном делу они су експресивни и припадају разговорном језику младих.

Узвик *jes* (енгл. Yes!) који се користи за изражавање задовољства због нечег постигнутог или оствареног = То!, = Да! (СРНА 2021: 284) и уочен је у следећем примеру: 13. Ali nisam usporila, uspela sam da na vratima učionice pretekнем nastavnika biologije i – jess!!! – da sednem na mesto (Ћирић 2022: 38).

У српском језику користи се узвик *jee* као скраћена форма од енглеског *ya* (нема у СРНА 2021): 14. Ukratko, ja sam danas potpisala svoj prvi ugovor u životu. Jeeee! (Ћирић 2022: 39); 15. Priče su stigle u Prag! Jeee! (Ћирић 2022: 47); 16. U sali – jee!!! (Ћирић 2022: 73); 17. Uu, jee... Nadam se da ću dobiti prime-rak (Ћирић 2022: 155).

За изражавање одушевљења, дивљења, изненађења и сл. (СРНА 2021: 618) користи се узвик *wa* (енгл. wow): 18. Wau! ko na filmu! (Ћирић 2022: 117).

Механизам просте трансморфологизације у лексичком позајмљивању у језику, „која се испољава кроз импортацију читавих енглеских речи“ (в. Прћић 2022: 405), препознајемо у употреби непроменљивих придева и прилога попут *супер* и *океј*. Недеклинабилни придев и прилог *супер* (енгл. super) користи се у значењу ‘изузетно леп, добар, способан, радан, пријатан и сл.’ (СРНА 2021: 557):

19. Španske serije su super pojava (Ћирић 2022: 60)
20. Ja volim da se družim s njim. Prirodna priroda, super dečko (Ћирић 2022: 108)
21. Jelda da bi bilo super? (Ћирић 2022: 105)
22. Do neba bi bilo super! (Ћирић 2022: 105)
23. Doći će i dve televizije, super, zar ne? (Ћирић 2022: 154).
24. Super je ilustracija na koricama, videćeš, dopašće ti se (Ћирић 2022: 154)
25. Super, sad možeš sama da ih uzmeš (Ћирић 2022: 156)

Придев *океј* користи се у значењу ‘у реду, добар, прихватљив, пристојан’.⁴

⁴ енгл. ОК, од о(II) k(orrect), шаливо измењен облик од all correct (в. СРНА 2021: 399). О позајмљеници *океј*, правопису, пореклу, значењу и врсти речи више у текстовима објављеним на сајту Језикофил: <https://jezikofil.rs/o-k-ok-ili-okej/>; <https://jezikofil.rs/odakle-nam-ok/>

26. Ona sigurno misli da je okej, jer da ne misli da je okej, ne bi je poslala u Prag (Ћирић 2022: 19)

27. Gara me sad moli da odem na fakultet i da kažem da sam sad okej, a da onda nisam bio (Ћирић 2022: 117).

28. Prosto da kažem da sam zato dao otkaz zato što ja nisam bio okej, razumeš? (Ћирић 2022: 117).

29. I mislim da je to okej (Ћирић 2022: 78).

У следећем примеру океј је узвик у значењу ‘у реду!’ (СРНА 2021: 399).

30. Okej, jeste, Gara je raskrinkan (Ћирић 2022: 138).

Глаголи *дилитовати* (енгл. *delete*)⁵, *ресетовати се* (енгл. *reset*)⁶ и *телепортовати се* (енгл. *teleport*)⁷ ушли су у српски језик мешовитом трансморфологизацијом, продужавањем изворне речи наставком *-овати* (в. Прћић 2022: 405). У следећим примерима уочавамо употребу помодних англицизама, чиме ауторка жели да покаже припадност својих јунака савременом, модерном друштву младих, у којем је употреба енглеских форми речи, уместо постојећих из домаћег репертоара, јасан и неприкосновен знак културне доминације и језичког престижа (в. Аћимовић 2014: 386). Ове глаголе смо издвојили у следећим примерима употребе:

31. On misli da to nije ništa, uzmeš pa dilituješ tekst dok ti od trideset stranica ne ostanu dve-tri! (Ћирић 2022: 77).

32. Morala sam da se resetujem (Ћирић 2022: 99).

33. Teleportovala sam se iz svoje u dnevnu sobu (Ћирић 2022: 137).

Англицизам *лузер* (енгл. *loser*) у значењу ‘особа која редовно губи, у животу или раду и сл.; = губитник, неспособњаковић’ (СРНА 2021: 352) јавља се у следећој реченици:

34. Osećala bih se kao najveci luzer na svetu, a to nisam (Ћирић 2022: 28).

Лик из стрипа и филма америчке поп културе као концепт попут *Супермена* (енгл. *superman*) са значењем ‘мушкарац који располаже изузет-

⁵ *Дилитовати* је глагол у чијој је основи именица са значењем ‘функција у компјутерском софтверу или хардверу којом се уклања или брише неки фајл или садржај’ (СРНА 2021: 147).

⁶ Ресетовати се значи ‘опоравити се, повратити се, поправити се, средити се, доћи на старо’ (СРНА 2021: 469).

⁷ Наводи се значење ‘превести, пренети или пребацити особу или објекат од једног места до другог тренутно, применом напредне технологије или посебних менталних способности, нарочито у научној фантастици’ (СРНА 2021: 581).

ним физичким или менталним способностима; = натчовек’ (СРНА 2021: 559) издвојен је у следећем примеру:

35. Mislim da svako, kada mu je teško i kad je radostan onako do neba, ili kada ne zna šta će sa sobom ..., pomisli na nekog s kim se oseća dobro i ko zna recept i lek za svaki problem. Kao dobra vila i Supermen (Ћирић 2022: 78).

У *Српски речник новијих англицизама* нису ушла властита имена, као што су у нашој грађи имена из области интернета (сајтови, вебсајт претраживачи), телевизије (телевизијски канали, популарне стране серије) и др. На пример:

36. Kao da čitam Wikipediju (Ћирић 2022: 95)

37. Gledaj histori (60) (енгл. *History Channel*).

38. Da li si ti ikad gledao diskaveri (Ћирић 2022: 95) (енгл. *Discovery Channel*).

39. Pričala sam i o viskiju i pivu i plesu, i o Peaky Blinders (Ћирић 2022: 95)

40. На Guglu пише да се користи за снимање музике (Ћирић 2022: 18) (енгл. *Google*).⁸

II. Међу издвојеним англицизмима наша се и једна преведеница, лексема која је у српски језик ушла механизмом потпуне трансморфологизације, која се испољава кроз супституцију енглеских морфема одговарајућим српским морфемама (в. Прћић 2022: 406), као у примеру: 41. Jesi ga skinuo [film]? (Ћирић 2022: 128). Према енглеском *download* у српском језику користимо преведенице, глаголе *преузети*, *скинути* или само преобликован *даунлоудовати* у значењу „преузети путем интернета податке или фајлове с компјутера, обично удаљеног и већег, на други компјутер или дигитални уређај“ (СРНА 2021: 138).

III. Инглишизми (енгл. *englishism*) су неадаптиране, директно преузете речи са оригиналном ортографијом и користе се спорадично. У роману су означени курзивом. Нема у СРНА 2021 зато што су то нису англицизми, већ енглеске речи у српском језику:

„Међутим, оно што, по svom trenutnom statusu i obliku, ne spada, i ne može da spada, u obuhvat anglicizama jesu inglišizmi ... , tj. reči i afiksi iz engleskog jezika, koji se povremeno ili tek jednokratno ubacuju u govor ili pisanje na srpskom jeziku i stoga nisu, uopšte ili dovoljno, integrisani u njegov sistem, poput engl. *No comment!* i *Hello!*. Inglišizmi imaju status strane reči, ... jer su to engleske reči ‘na privremenom radu’ u srpskom, dok su anglicizmi ste-

⁸ У Прћић и др. (2021: 239) наводи се само глагол *гуглати* и именица *гуглање*, а мотивска реч Гугл већ се адаптирала и усталила у употреби.

kli status pozajmljene reči, ili pozajmljenice, jer su to engleske reči ‘stalno zaposlene’ u srpskom. Ukoliko bi neki inglišizam, višestruko ponovljenom upotrebom, otpočeo proces integracije u sistem srpskog jezika, njegov status bi od strane reči polako počeo da prerasta u pozajmljenu reč, dok, i ako, ne bi postao anglicizam“ (СРНА 2021: 12; Прћић 2022: 392).

Инглишизме смо забележили у следећим примерима:

42. Pritisnula sam *send* (Ћирић 2022: 15)

43. U poslednjem trenu sam uspela da zaustavim palac da ne pritisne *send!* (Ћирић 2022: 65)

44. *Give me five!* Виће ово занимљиво пролеће, видећеš! (Ћирић 2022: 157) – У питању је жаргонски израз ‘бацити петака, бацити коску’ (в. Герзић 2012: 21).

45. Ора, *girls fight!* Ајмо, idemo! (Ћирић 2022: 96)

4. Закључне напомене

Мада је и књижевност медијум кроз који нове речи могу ући у језик, у овом случају, који ми испитујемо, у роману се уношењем англицизама подражава разговорни језик младих. Дакле, уноси се оно што је већ постало део комуникације тинејџера, као генерацијски маркер језика омладине. У књижевном делу се англицизмима служе само ученици основне школе или старији када се обраћају младима. То је ексклузивна говорна црта одређене узрасне групе, у чему се огледа помодна употреба језика, када се употребом англицизама и инглишизама говорник сврстава у савремено кул младо друштво у којем је енглески „must have“.

Могући разлог због којег ауторка у свој роман уноси очигледне англицизме, фонетски, морфолошки и графолошки адаптиране лексеме, и само поједине речи у свом оригиналном облику (инглишизме), јесте тај што су се они у том облику усталили, одомаћили у језику медија, па и у разговорном језику и зато нам се чине блиским, па се тако и употребљавају да маркирају говор основношколаца. У роману се не даје превод или објашњење оваквих јединица, јер је намењен онима који ће то свакако разумети. Ипак, неке од енглеских израза у сировом облику просечни читалац неће разумети и тиме се ограничава читалачка публика, јер је разумевање страних речи део језичког престижа (в. Аћимовић 2014: 389). Лексеме позајмљене из енглеског језика, посматране са семантичко-прагматичког становишта, у књижевном делу имају стилску функцију – експресивне су и њима се врло сликовито, а на економичан начин, дочарава говор младих.

ИЗВОР

Тирић, Соња 2022. *Нећу да мислим на Праг*. Београд: Лагуна.

ЛИТЕРАТУРА

- Ајдачић, Дејан 2020. Називи жена и глобализација – англицизми у српском језику. *Новоречје*, 3, 29–42. [<https://reci.org.rs/images/ajdacic-03-29.pdf>] приступљено 22. 12. 2023.
- Аћимовић, Снежана 2014. Семантичко-прагматички и стилски аспекти англицизама у романима неких модерних српских ауторки млађе генерације. *Језици и културе у времену и простору* III. Нови Сад: Филозофски факултет, 381–400. [https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-282-1_0.pdf] приступљено 22. 12. 2023.
- Балишева, Ксения 2009. Англицизми в русском литературном языке рубежа XX–XXI веков. *Вестник Вятского государственного гуманитарного университета*, №3 (2), 68–72. [<https://cyberleninka.ru/article/n/anglitsizmy-v-russkom-literaturnom-yazyke-rubezha-xx-xxi-vekov>] приступљено 22.12.2023.
- Ерещенко М. В., Изюмская С. С. 2013. Англицизми в современном художественном тексте и образ автора (на материале произведений Б. Акунина и С. Лукьяненко). *Фундаментальные исследования* № 10-8, 1861–1865. [<https://fundamental-research.ru/ru/article/view?id=32679>] приступљено 22. 12. 2023.
- Живковић, Наталија 2017. *Утицај енглеског језика у делима Борислава Пекића и Милоша Црњанског*. Крагујевац: ФИЛУМ [<https://nardus.mpn.gov.rs/bitstream/handle/123456789/9390/Disertacija.pdf>] приступљено 22. 12. 2023.
- Иваниш, Јована, Весна Ђорђевић, Марина Николић 2022. Српска неолошка библиографија. *Наш језик*, LIII, 101–124. [<https://dais.sanu.ac.rs/bitstream/handle/123456789/14033/neoloska.bibl.2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y>] приступљено 22. 12. 2023.
- Милић, Мира 2013. Англицизми као синоними у српском језику. Нови Сад: Филозофски факултет [докторска дисертација]. [<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2013/978-86-6065-166-4>] приступљено 22. 12. 2023.
- Мишић Илић, Биљана, Весна Лопичић 2011. Прагматички англицизми у српском језику, у: *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 54/1, Нови Сад: Матица српска. 261–273. [https://www.researchgate.net/profile/Biljana-Misic-Ilic/publication/313627448_Pragmaticki_anglicizmi_u_srpskom_jeziku/links/59df0b54a6fdcca0d3301c3a/Pragmaticki-anglicizmi-u-srpskom-jeziku.pdf] приступљено 22. 12. 2023.
- Prčić, Tvrtko 2022. Osavremenjeni pristup englesko-srpskom leksičkom pozajmljivanju: principi i primene. У: (ур.) С. Гудурић, Ј. Дражић и М.

Стефановић *Језици и културе у времену и простору X/1*. Нови Сад: Филозофски факултет, 387–421. [<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-717-8.pdf>] приступљено 22. 12. 2023.

ЛЕКСИКОГРАФСКИ ИЗВОРИ

- Васић и др. ³2018: Vasić, Vera, Prčić, Tvrtko, Nejgebauer, Gordana. *Do you speak anglosrpski? Recnik novijih anglicizama*. Novi Sad: Filozofski fakultet. [<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2018/978-86-6065-451-1>] приступљено 22.12.2023.
- Герзић 2012: Gerzić, Borivoj. *Rečnik srpskog žargona (i žargonu srodnih reči i izraza)*. Beograd: B. Gerzić.
- Оташевић и др. 2022: Оташевић, Ђорђе, Николић, Марина, Ђорђевић, Весна. *Речник нових речи у српском језику*. Београд: Институт за српски језик САНУ. [<https://javnidiskurs.rs/wp-content/uploads/2023/01/RNRUSJ-1-24.1.2023..pdf>] приступљено 22.12.2023.
- СРНА 2021: Prčić, Tvrtko, Dražić, Jasmina, Milić, Mira. *Srpski rečnik novijih anglicizama*. Novi Sad: Filozofski fakultet. [<https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/978-86-6065-636-2.pdf>] приступљено 22.12.2023.

Milica S. Božić Sinčuk

Institute for the Serbian Language of the Serbian Academy of Sciences and Arts

ANGLICISMS IN THE NOVEL FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE *I WILL NOT THINK OF PRAGUE* BY SONJA ĆIRIĆ

Summary

The paper examines anglicisms and englishisms in the contemporary, popular novel for children and young people *I will not think of Prague*, by Sonja Ćirić. This particular lexical layer is examined from a phonetic and morphological point of view, using systematic data from the Serbian dictionary of recent anglicisms. The research leads to the conclusion that loanwords and foreign words are part of modern literary expression and represent a generational marker of the language of young people.